

Maade den, som det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) belyste i Fjor, nemlig at de store Overskud, som Systemskiftets første 6—7 Aar opviste, i Virkeligheden vare Blændværk. Hvis man ikke var kommen ind paa den Bane, vilde man nu have kunnet forskaane Befolkningen for noget af den Byrde, der nu lægges paa den, og i alt Fald kunde man have lettet Befolkningen Overgangen til de nye Tilstande.

I Estrups Tid blev Statens Finansvæsen styret med stor Dygtighed, sagde Venstremanden Peschcke Køedt i en Afhandling i Foraaret, Den 9. Oktober 1907 fremsatte den daværende Finansminister, Vilhelm Lassen, en ret typisk Udtalelse. Han sagde: Hidtil have vi ikke taget det saa nøje. Naar vi syntes, at en Reform var god og gavnlig, have vi aldrig, selv om den kostede 100,000 Kr. eller 200,000 Kr., overvejet det finansielle saa nøje, det forekom os altid, at der var Penge i Kassen. I værste Fald, tilføjer han — nemlig hvis det skulde vise sig, at Indtægterne ikke vedblive at stige i de nærmeste Aar —, ville Statsregnskaberne komme til at vise et betydeligt Underskud, og der vil da blive tæret stærkt paa den ret store Kassebeholdning, vi i Øjeblikket have. Ja, se med en saadan Opfattelse hos de styrende maatte det nødvendigvis gaa galt. Naar man gør Statslaan, naar man realiserer Statens Aktiver, naar man trækker ind i Statskassen en Række særlige Fonds, som hidtil stod udenfor — hvor var det dog heldigt, at ingen anede noget om Tilstedeværelsen af Søkvæsthusfonden, for hvilken der nu skal bygges et Marinehospital, thi saa var sikkert ogsaa den Fond gaaet med. (Afbrydelse af Forsvarsministeren). Jo, der er ingen Tvivl om, at man ogsaa havde fundet Udvej til at lade den gaa med ind i Statskassen —, jeg siger, at naar man gør alt dette, kan det nok forekomme en, at der er Penge i Kassen, men det er let-sindigt under saadanne Forhold at bruge den Fremgangsmaade i gode Tider at disponere, som om denne Strøm ind i Statskassen kan fortsættes, og ikke tænke paa, at det dog ogsaa kan komme til at gaa ned ad Bakke. Ganske mærkeligt er det og navnlig for en Finansminister — efter de detaillerede Oplysninger, som de sidste Finansministre have givet os — at tro, at man i Nødstilfælde kan falde tilbage paa en Kassebeholdning, der i Virkeligheden ikke er synderlig stor og i hvert Fald er saa lidt likvid, som den danske Kassebeholdning er.

Ansvarer for den Del af Misæren, som ikke skyldes uforudsete Begivenheder, falder for øvrigt paa mange, og det er ubegribeligt, at f. Eks. de Finansudvalgsmedlemmer, der prætendere at have særlig Finansindsigt, og som have en naturlig Adgang til at følge alle Enkeltheder, ikke have haft det tilbørlige Overblik. Ja, hvis man mindes de optimistiske Udtalelser, der ere fremsatte af de Radikale saavel i 1907 som i 1908 om Statskassens Forhold, forbavses man unægtelig over den Mangel paa Forstaaelse af Tingene, der har været raadende hos dem, som dog faktisk alle stode paa. Det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) skulde være den sidste til at tale om Planløshed i Finanspolitik, naar det ærede Medlem mindes den Debat, han førte med Professor Birck for 3½ Aar siden angaaende Statskassens Tilstand, hvor hans optimistiske Tro stod overfor Bircks overmaade nøgterne og fornuftige Betragtninger. Det skal heller ikke glemmes, hvorledes de Radikale ikke vilde gaa med til Finansreformen i 1908, fordi den ikke tappede Statskassen saa stærkt, som de kunde ønske.

Men skal Ansvarer end lægges der, hvor det hører hjemme — og vi skulle ikke yderligere svække Ansvarsfølelsen i vort Folk ved at gaa uden om det, thi den, som efter sin fri Villie paatager sig et Ansvar, maa eventuelt komme til at lide derunder —, saa hverken bør eller kunne vi fra vor Side nøjes dermed, thi Landets Livsinteresser staa over alt. Der blev fra vor Side raabt Varsko i Tide, et Varsko, som man ikke vilde høre. Jeg tænker selvfølgelig her først og fremmest paa dette usalige, at man, just som Verdenskrisen var begyndt i 1907, og samtidig med at man i Aaret 1908 paalagde Statskassen nye store, faste Byrder, skred til noget saa taabeligt som at formindske Statskassens Indtægter i et Omfang, som man ikke kunde beregne. Endog den ivrige Toldreformmand Peschcke Køedt har oplyst, at han den Gang raadede meget fra, at man under de daværende Forhold skred til Gennemførelsen af en Toldreform.

Nu er Uføret der imidlertid, og det er vor Pligt at medvirke til, at Landet kan komme igennem det, og denne Pligt gik Højre ikke uden om i Fjor, skønt vi med god Grund kunde vente, at der blev handlet anderledes fra Ministeriets Side, end der skete, da vi kun fik et mindre Antal Forslag frem, uden at man kunde se den ledende Plan i dette, og denne